

Szachy – każdy może, jeśli tylko chce

Kategorie tematyczne projektu

Projekt „Czas na Szachy” doskonale wpisuje się w takie dziedziny jak edukacja, kultura, sport, integracja społeczna płynnie łącząc je w jednym zadaniu.

Cel projektu

Celem głównym projektu jest nauka gry w szachy od najmłodszych lat i rozwijanie tej umiejętności w okresie późniejszym oraz przygotowanie i udział w turniejach różnej rangi. Celem pośrednim jest pozytywny, kompleksowy wpływ na rozwój umysłowy i psycho-fizyczny oraz kształtowanie odpowiednich wzorców zachowań społecznych, nie tylko dzieci, ale osób w każdym wieku w myśl zasady „człowiek uczy się całe życie”. Dodatkowo, rywalizacja przy szachownicy przedstawicieli różnych grup społecznych i o szerokiej rozpiętości wiekowej pozwala budować pozytywne relacje i zacieśniać więzi między pokoleniami.

Opis projektu

Poprzez realizację projektu chcemy przekazać, że gra w szachy to nie tylko rozrywka czy świetna zabawa. Jest to narzędzie sprzyjające wszechstronnemu rozwojowi, kształcąc nie tylko pamięć, umiejętności abstrakcyjnego i logicznego myślenia, kształtują wyobraźnię i rozbudzają twórcze zdolności. To sport umysłowy ze wszystkimi elementami rywalizacji sportowej, wymagający umiejętności panowania nad własnymi emocjami, odwagi, przezorności. Przygotowujący do sytuacji w których trzeba podejmować kluczowe decyzje i uczący akceptacji samego siebie, a także kreujący odpowiednie wzorce zachowań takich jak szacunek dla rywala czy też umiejętność przegrywania w duchu „fair play”. Szachy ponadto umożliwiają zaspokojenie naturalnej potrzeby każdego człowieka jaką jest rywalizacja, nie wymagając przy tym specjalnych predyspozycji fizycznych czy intelektualnych, i dlatego dają możliwość każdemu bycia aktywnym uczestnikiem, a nie tylko kibicem wydarzenia.

W projekcie przewidziane są zajęcia szachowe dla wszystkich chętnych osób. Maksymalna ilość uczestników w grupie szkoleniowej będzie wynosiła 10 osób. Dodatkowo będą odbywały się regularnie „Spotkania przy stoliku szachowym” w czasie których doświadczeni gracze będą mogli podzielić się swoją pasją z graczami początkującymi, a cykl „Czas na Szachy w Morągu” pozwoli mierzyć się w konkursach i turniejach.

Organizowane przez fundację imprezy i turnieje szachowe mają charakter otwarty i są dostępne dla wszystkich chętnych.

Zajęcia typowo szkoleniowe prowadzone przez Fundację "64" skierowane do wszystkich chętnych. Jednakże ze względu na różnice w formie przekazu informacji podzielone są na kategorie wiekowe (dzieci, młodzież, dorośli).

Organizujemy również imprezy skierowane do konkretnych grup np. wiekowych, takie jak turnieje dzieci do lat 14 czy do seniorów 60+. Trudno jest określić liczbę uczestników pojedynczego wydarzenia można jedynie przewidywać, że będzie to od 15 do 100 i więcej osób w zależności od rangi imprezy.

Charakterystyka grup docelowych

Dzieci 5-7 lat

To podstawowy etap rozwoju fizycznego, psychicznego, społecznego i emocjonalnego. To czas odkrywania świata zewnętrznego, gromadzenia podstawowego zasobu wiedzy ogólnej, rozwijaniem

myślenia opartego na logice. To okres kształtowania się osobowości i nabywania ważnych doświadczeń. Zadaniem w tym okresie nie jest zrobienie z dzieci szachistów, a nauczenie ich właśnie logicznego myślenia, kształtowania cierpliwości i wytrwałości, radzenia sobie z porażkami i panowania nad swoimi emocjami i wszystko to przekazywane musi być w formie „poważnej” zabawy. Wykształcone w ten sposób cechy umysłu i charakteru objawiają się w późniejszym okresie nie tylko przy szachownicy. Efekty widać już we wczesnej edukacji dziecka w postaci dobrej umiejętności koncentracji nad postawionym zadaniem, łatwości zapamiętywania szczegółów czy szybkości w dotarciu do prawidłowego rozwiązania problemu. Szachy są więc nie tylko wyrafinowaną rozrywką intelektualną, ale także ogromną inwestycją w umysły naszych dzieci i wprowadzenie ich już w najmłodszym wieku odgrywa istotną rolę w nabywaniu i kształtowaniu wielu umiejętności i zachowań.

Dzieci i młodzież wieku szkolnym

Dla dzieci w wieku szkolnym zapatrzonych w ekrany telefonu, komputera, żyjące w dużej mierze w świecie wirtualnym, otrzymują propozycję alternatywnej formy spędzania czasu, nawiązania nowych, bezpośrednich znajomości. i co jest najważniejsze, poznaje dyscyplinę, której istotą jest samodzielne, logiczne rozumowanie, która łączy poszczególne elementy wiedzy w jedną harmonijną całość. Dziecko samodzielnie kreuje wydarzenia na szachownicy, podejmuje decyzje i ponosi za nie odpowiedzialność rozwijając w sobie aktywność twórczą a towarzyszy temu rozwój wyobraźni wzrokowej i koncentracji, rozwijanie pamięci i uwagi jest jedną z głównych umiejętności nabywanych przy grze w szachy. Specyfika gry w szachy wyklucza odtwórcze traktowanie tego zagadnienia. Wszelkie próby bezmyślnego naśladownictwa skazane są na niepowodzenie. Rozwój pozytywnych sfer osobowości takich jak poczucie obiektywizmu, uznawanie innych ludzi, ucza tolerancji i reakcji na niepowodzenia. Dzieci mające styczność z szachami, zupełnie inaczej podchodzą do porażek. Zazwyczaj ponownie starają się poprzez analizę rozwiązać określony problem, i czynią to konsekwentnie i wytrwale aż do skutku, podczas gdy często ich rówieśnicy, bądź rezygnują z wykonania zadania, bądź też obniżają sobie skalę trudności. Nie można pominąć aspektów wychowawczych- opieszałość czy też lekceważenie przeciwnika może być ukarane bolesną porażką. Jednocześnie za konsekwencja w działaniu otrzymuje nagrodę, jaką dla młodego człowieka jest zwycięstwo, osiągnięte dzięki sile własnego umysłu. Sprzyjają kształtowaniu istotnych umiejętności praktycznych przydatnych w życiu codziennym takich jak ocena sytuacji i analiza, planowanie, podzielność uwagi, umiejętności panowania nad własnymi emocjami.

Dlatego też szachy należy traktować jak narzędzie stymulujące pełny rozwój emocjonalny i intelektualny, kształtujące osobowość i pozwalające na rozwój twórczego potencjału, który drzemie w każdym młodym człowieku.

Osoby dorosłe

Partia szachów to analiza i ocena sytuacji, określenie możliwości i planowanie, tworzenie strategii i podejmowanie decyzji. Te umiejętności kształtowane przez naukę gry w szachy są niezbędne w życiu codziennym, gdzie wypracowanie strategii i taktyki dla kolejnych działań jest jakże często gwarancją powodzenia. Szachy uczą też cierpliwości, panowania nad sobą oraz dodatkowej bardzo ważnej umiejętności- niepoddawania się w trudnych chwilach i szukania wyjścia z sytuacji na pozór beznadziejnych, uczą, że „szach to nie przegrana”.

W dużych firmach na świecie ten sport dla umysłu jest traktowany podobnie jak basen, squash czy siłownia gdyż dostrzeżono, że kondycja umysłowa jest równie ważna co kondycja fizyczna.

Seniorzy

Szachy nie są zarezerwowane dla określonych kategorii wiekowych, nie wymagają kondycji fizycznej na wysokim poziomie ani specjalistycznego sprzętu. Sporty typu: nordic walking czy jazda na rowerze wpływają pozytywnie na zdrowie i dobrą kondycję fizyczną, ale nie należy zaniedbywać aktywności umysłowej która ma również ogromne znaczenie w utrzymaniu zdrowia całego organizmu. Szachy na emeryturze to doskonały sposób na aktywizację szarych komórek, już samo przyswojenie zasad gry przekłada się na poprawę sprawności intelektualnej seniora. Jesień życia to czas, w którym głowa

potrzebuje gimnastyki, rozgrywki szachowe to mentalna siłownia, doskonale wpływa na zwiększenie koncentracji i pamięci.

Szachy pozytywnie oddziałują na zdolność logicznego myślenia, odmładzają umysł, dzięki czemu poprawia się sprawność psychomotoryczna. Gra w szachy na emeryturze to również doskonała okazja do nawiązania kontaktów interpersonalnych, dla wielu samotnych seniorów to wspólny czas spędzony w gronie innych osób. Szachy to szczególnie gra intelektualna, w której seniorzy mogą ćwiczyć umysł, koordynację ruchowo-wzrokową, a także poczuć nutkę zdrowej rywalizacji. Integracja seniorów podczas rozgrywek daje szansę, aby poczuć się jak za dawnych lat. Ważnym aspektem dla seniora jest także utrzymanie dobrej koordynacji wzrokowo-ruchowej poprzez granie w szachy, szczególnie jeśli senior jest po zabiegu bądź wypadku. Stąd szachy umożliwiają osobom starszym powrót do pełnej sprawności, bo taka forma rehabilitacji daje przede wszystkim radość u osób, które kochają szachy. Grając regularnie w szachy, seniorzy mają szansę wygrać nie tylko z przeciwnikiem, ale też z demencją, chorobą Alzheimera i innymi chorobami późnego wieku.

Realizacja projektu

Początek realizacji projektu to rok 2023 i co do zasady nie może mieć wyznaczonej daty zakończenia, gdyż jest klasycznym projektem długofalowym mającym na celu ciągłe nauczanie gry w szachy oraz podwyższanie poziomu sportowego. Można natomiast wyszczególnić poszczególne etapy i przybliżony czas trwania kolejnych etapów szkoleń, choć tak naprawdę wszystko zależy od predyspozycji indywidualnych.

I etap	nauka od podstaw	dzieci, od lat 5 oraz w edukacji wczesnoszkolnej. dzieci starsze, młodzież i dorośli w zakresie	ok. 1 rok
II etap	przygotowanie graczy do osiągnięcia IV-III kategorii.	wszystkie grupy	ok. 2 lata
III etap	przygotowanie graczy do osiągnięcia II kategorii.	wszystkie grupy	ok. 2 rok

Nabór uczestników

Nabór uczestników do I i II etapu szkolenia odbywa się w przedszkolach i szkołach podstawowych Morąga i Regionu Morąskiego dwa razy w roku. We wrześniu oraz w styczniu przeprowadzamy akcję promocyjną w formie np. plakatów, ulotek informacyjnych, rozmów indywidualnych, promocji na stronie internetowej i w mediach społecznościowych. Zgłoszenia na szkolenie przyjmowane są poprzez stronę internetową fundacji, mailowo lub telefonicznie.

Nabór uczestników do III etapu szkoleń odbywa się poprzez indywidualne zaproszenia oraz informację na stronie internetowej, FB itp. – dla dzieci, młodzieży i dorosłych posiadających min. III kategorię okręgową.

Termin realizacji szkoleń:

Szczegółowy harmonogram zajęć opracowywany na jest początku cyklu szkoleniowego dla każdej z grup.

Szkolenia w zakresie I etapu realizowane są w cyklu roku szkolnego, raz w tygodniu z częstotliwością:

- 30 + 30 min. dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym,
- 45 + 60 min. dla dzieci szkolnych
- 60 + 60 min. dla osób dorosłych

Szkolenia w zakresie etapu II i III z częstotliwością od 2 do 4 godzin tygodniowo.

Szczegółowy zakres szkolenia

Szczegółowy harmonogram zajęć opracowywany jest na dany cykl szkoleniowy.

I etap

Szkolenie podstawowe realizowane jest w/g programu Andrzeja Modzelana i trwa do trzech lat. W pierwszym roku pracujemy nad przygotowaniem uczestnika do zdobycia V kategorii okręgowej. Jednocześnie staramy się przekazać, jakie możliwości tkwią w 32 bierkach i 64 polach przy umiejętnym ich wykorzystaniu.

Rok pierwszy

Grupa docelowa:

Dzieci szkoły podstawowej w edukacji wczesnoszkolnej

Dzieci pozostałe, młodzież i dorośli w zakresie I etapu szkoleń

Czas szkolenia: 1 rok – 80 godzin, w tym:

szkolenie teoretyczne – 40 godz.,

zadania szachowe – 20 godz.,

partie szachowe – 15 godz.,

pozostałe – 5 godz.

Liczba uczestników: 8 – 10 osób w jednej grupie.

Efekty: rozwój osobowo-umysłowy dziecka ten etap powinien zakończyć się zdobyciem V kategorii szachowej.

II etap

Ten dwuletni etap dedykowany jest dla chcących kontynuować rozwój swoich umiejętności, którzy ukończyli rok pierwszy szkolenia lub mają kat. V i trwa dwa lata. Celem jest dalszy wszechstronny rozwój oraz przygotowanie do zdobycia IV kategorii w pierwszym roku a efektem dwuletniej pracy powinno być zdobyciem przez uczestników III kategorii. I będzie prowadzony w/g specjalistycznego programu W. E. Goleniszczewa dostosowanego dla graczy do III kat.

Rok pierwszy

Grupa docelowa: dzieci, młodzież i dorośli którzy ukończyli pierwszy rok szkolenia lub posiadają V kategorię.

Czas szkolenia: 1 rok – 100 godzin, w tym:

- szkolenie teoretyczne – 40 godz.,

- zadania szachowe – 20 godz.,

- partie szachowe – 25 godz.,

- analiza rozegranych partii – 10 godz.,

- pozostałe – 5 godz.

Liczba uczestników: 8 – 10 osób w jednej grupie

Efekty: dalszy rozwój osobowo-umysłowy dziecka oraz przygotowanie do zdobycia IV kategorii okręgowej.

Rok drugi

Grupa docelowa: dzieci, młodzież i dorośli które ukończyły II rok szkolenia lub posiadają IV kategorię

Czas szkolenia: 1 rok – 120 godz., w tym:

- szkolenie teoretyczne – 40 godz.,

- zadania szachowe – 35 godz.,

- partie szachowe – 30 godz.,

- analiza rozegranych partii – 15 godz.

Liczba uczestników 8 – 10 osób w grupie

Efekty: dalszy rozwój osobowo-umysłowy dziecka oraz przygotowanie do zdobycia III kategorii okręgowej.

III etap

Etap trzeci szkoleń obejmuje specjalistyczne szkolenia na II, dla węższej grupy osób które zdobyły III kategorię i chcą dalej podwyższać swoje umiejętności gry w szachy (w/g specjalnego programu W. E. Goleniszczewa)

Grupa docelowa: dzieci, młodzież i dorośli, którzy posiadają III kategorię okręgową

Czas szkolenia: do 2 lat – 260 godzin, w tym:

- szkolenie teoretyczne – 40 godz.
- zadania szachowe – 60 godz.
- partie szachowe – 100 godz.
w tym udział w turniejach 60 godz.
- analiza rozegranych partii – 50 godz.,
- pozostałe – 10 godz.

Liczba uczestników: 8 – 10 osób w grupie

Efekty: zdobycie II kategorii okręgowej

Zaplecze trenersko-instruktorskie

Szkolenia są prowadzone przez osoby z praktyką w prowadzeniu szkoleń szachowych oraz z uprawnieniami instruktorskimi. W przypadku osób szczególnie uzdolnionych będziemy powierzać trenerom rekomendowanym przez PZSzach.

Zaplecze techniczne:

Szkolenia realizowane w sali szkoleniowej o powierzchni ok. 20 m² (jednorazowo dla max. 10 osób) wyposażonej w zestawy szachowe, tablicę demonstracyjną a docelowo w monitor multimedialny.

Finansowanie projektu

Działania Fundacja "64" opierają się głównie na pracy wolontariuszy, którzy bezpłatnie wykonują zadania związane z realizacją projektu. Środki pieniężne pochodzą głównie z dobrowolnych składek uczestników szkoleń i członków klubu szachowego i darowizn od patronów i sponsorów. Staramy się pozyskać środki z dotacji na realizację zadań publicznych.

Koszty projektu

Koszty projektu składają się z dwóch podstawowych segmentów. Pierwszy to koszty inwestycyjne ponoszone raz na kilka lat. Drugi to koszty bieżącego funkcjonowania.

Koszty inwestycyjne		Ilość	J.m.	Cena jedn.	Wartość w zł.
1.	zestaw szachowy (dostosowany do wieku odbiorcy)	30	kpl.	300	9000
2.	tablica demonstracyjna	2	szt.	350	700
3.	szachownica dywanowa	1	szt.	1500	1500
4.	monitor multimedialny	1	szt.	8000	8000
5.	komputer typ laptop	1	szt.	2000	2000
6.	drukarka	1	szt.	600	600
7.	zegary elektroniczne DGT	30	szt.	300	9000
8.	wyposażenie	-----	-----	-----	-----
8.1.	stolik	10	szt.	300	3000
8.2.	krzesła	21	szt.	150	3150
8.3.	biurko	1	szt.	1000	1000
8.4.	szafa	1	szt.	500	500
8.5.	regał	1	szt.	500	500

8.6.	wykładzina	25	m ²	30	750
				łącznie	39700

Koszt bieżącego funkcjonowania w rozliczeniu rocznym.		Ilość	J.m.	Cena jedn.	Wartość w zł.
1.	organizacja i współfinansowanie wyjazdów	12	mies.	500	6000
2.	nagrody w turniejach	16	szt.	1000	16000
3.	koszty sędziowania turniejów	16	szt.	300	4800
4.	trenerzy / instruktorzy	12	mies.	1200	14400
5.	koordynacja działań, obsługa szkoleń i turniejów	12	mies.	300	3600
6.	księgowość	12	mies.	560	6720
7.	promocja i oznaczenie projektu	12	mies.	500	6000
8.	materiały dydaktyczne	12	mies.	150	1800
9.	dostęp do platform szkoleniowych i baz danych	1	rok	1500	1500
				łącznie	60820

Przychody projektu

Przychody projektu opierają się na dobrowolnych składkach uczestników szkoleń i członków Klubu Szachowego F64, środkach pozyskanych od uczestników turniejów organizowanych w ramach projektu oraz darowizn pozyskanych od patronów i donatorów, a także z dotacji pozyskanych w ramach projektów ogłaszanych przez różne instytucje.

Przychody w rozliczeniu rocznym		Osób	Ilość	J.m.	Cena jedn.	Wartość w zł.
1.	wpisowe od uczestników turniejów	30	16	szt.	30	14400
2.	składki od członków klubu F64	20	12	mies.	30	7200
3.	składki od uczestników szkoleń	30	12	mies.	60	21600
4.	darowizny do pozyskania	-----	-----	-----	-----	15000
					łącznie	58200

Promocja projektu

Projekt promowany będzie w różnych możliwych formach przez cały rok – przykłady: Informacja i promocja projektu w szkołach przekazywana poprzez nauczycieli. Strona internetowa Fundacji "64" - baner na stronie głównej oraz w zakładkach strony. Profile w mediach społecznościowych - cykliczne informacje o szkoleniach, turniejach, wydarzeniach itp. Turnieje szachowe inne wydarzenia związane z projektem - informacje na banerach, plakatach, ulotkach oraz we wszystkich dostępnych przekazach medialnych. W ramach naboru na kolejny rok poprzez ulotki, plakaty, informacje w szkołach.

Monitoring projektu

Monitoring realizacji założeń projektu będzie realizowany w zakresach: Kontrola prawidłowej realizacji wszystkich założeń (programu, liczby godzin, zaplecza technicznego, materiałów dydaktycznych itp.). Kontrola mierzalnych efektów szkoleń, czyli zdobywania poszczególnych kategorii szachowych. Kontrola rozwoju osobowo-umysłowego dziecka poprzez wypełnienie dobrowolnych ankiet przez dzieci, rodziców i nauczycieli w szkołach.

Po każdym roku szkoleń, na podstawie danych z monitoringu będą sporządzane wnioski końcowe z odpowiednimi rekomendacjami. Zarząd na podstawie powyższego materiału, będzie podejmował decyzje o ewentualnych korektach w projekcie.

Autorzy projektu:

Fundacja "64" i Klub Szachowy
oraz pasjonaci szachów z Regionu Morąskiego